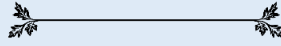


สรุปผลการประชุมรับฟังความคิดเห็น การปฏิรูประบบบำนาญ กองทุนประกันสังคม  
ครั้งที่ 3

วันที่ 11 - 12 กันยายน 2560

ณ โรงแรมเชียงใหม่แกรนด์วิว จังหวัดเชียงใหม่



**ผู้เข้าร่วมประชุม**

ผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 350 คน ประกอบด้วย ผู้ประกันตนตามมาตรา 33 ผู้ประกันตนตามมาตรา 39 นายจ้างสถานประกอบการ ของจังหวัดในภาคเหนือ จำนวน 8 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน น่าน แพร่ พะเยา และแม่ฮ่องสอน พร้อมทั้งผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานประกันสังคม

**วิทยากร**

- การบรรยายเรื่อง “แนวคิดหลักการ การให้ความคุ้มครองประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ.2533 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม” โดย นายอารักษ์ พรหมณี ที่ปรึกษา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
- การนำเสนอแนวทางการปฏิรูปและรับฟังความคิดเห็นเรื่อง “แนวทางการปฏิรูประบบบำนาญประกันสังคม” โดย นางนิยดา เสนีย์มโนมัย ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านประกันสังคม

**สรุปผลความคิดเห็นในช่วงการอภิปราย**

ผู้เข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็นการปฏิรูประบบบำนาญได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในที่ประชุม ดังนี้

1. ประเด็นที่ 1: การขยายอายุการเกิดสิทธิรับบำนาญชราภาพ

1.1 ผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางที่ 1 คงอายุการเกิดสิทธิรับบำนาญชราภาพไว้ที่อายุ 55 ปี เงื่อนไข และสิทธิประโยชน์เงินบำนาญแบบเดิม (ไม่มีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ) จำนวน 3 คน

1.2 ผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางที่ 2 ขยายอายุการมีสิทธิรับบำนาญแบบค่อยเป็นค่อยไป และให้สิทธิชดเชยช่วงเปลี่ยนผ่านหากไม่สามารถทำงานจนถึงอายุที่มีสิทธิรับบำนาญใหม่ได้ คำนวณจากบำนาญที่ควรได้ จำนวน 1 คน

1.3 ผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางที่ 3 ขยายอายุการเกิดสิทธิรับบำนาญตามหลักสากล และสามารถเลือกรับสิทธิประโยชน์บำนาญไปส่วนหนึ่งก่อนครบอายุรับบำนาญ แต่เมื่อครบอายุเกิดสิทธิรับบำนาญจะได้รับบำนาญในจำนวนที่ลดลง จำนวน 2 คน

1.4 ผู้ที่เห็นด้วยกับแนวทางที่ 4 ขยายอายุรับบำนาญขั้นต่ำเฉพาะผู้ประกันตนใหม่ สำหรับผู้ประกันตนเดิมสามารถเลือกรับสิทธิประโยชน์บำนาญไปส่วนหนึ่งก่อนครบอายุรับบำนาญ แต่เมื่อครบอายุเกิดสิทธิรับบำนาญจะได้รับบำนาญในจำนวนที่ลดลง เนื่องจากจะไม่กระทบสิทธิของผู้ประกันตนเดิม จำนวน 4 คน

1.5 อื่น ๆ จำนวน 11 คน (ผสมผสานทั้ง 4 แนวทาง)

1.6 ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

(1) ควรเปิดโอกาสให้ผู้ประกันตนเดิมเลือก

(2) สามารถเพิ่มเงินออมสะสมกรณีชราภาพได้โดยสมัครใจ และควรให้ผู้ประกันตนเลือกว่าจะรับเงินบำนาญหรือบำนาญ

(3) จะต้องมีเงินสะสมเพิ่มขึ้น เนื่องจากคนไทยไม่มีวินัยในการออม

(4) ปัจจุบันมีปัญหาด้านสุขภาพ อาจจะทำให้ไม่สามารถทำงานจนอายุ 60 ปี ได้

(5) การขยายอายุรับบำนาญเป็นอายุ 60 ปี ผู้ประกันตนอาจไม่ได้ประโยชน์ แต่เป็นประโยชน์กับกองทุนในการนำเงินไปหาผลประโยชน์

(6) มีความประสงค์จะนำเงินก้อนไปประกอบอาชีพ

2. ประเด็นที่ 2: การเพิ่มสิทธิประโยชน์การประกันสุขภาพต่อเนื่องแก่ผู้รับบำนาญ โดยผู้รับบำนาญสามารถเลือกรับการประกันสุขภาพต่อเนื่องหลังจากออกจากการเป็นผู้ประกันตนได้ โดยยอมให้สำนักงานประกันสังคมหักเงินบำนาญส่วนหนึ่งเป็นเบี้ยประกันสุขภาพ มีความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

(1) ผู้ประกันตนบางคนไม่ได้ใช้สิทธิ ควรคำนึงในเรื่องการเก็บค่าประกันสุขภาพ หากจะเก็บควรเก็บในอัตราที่น้อยหรือไม่จัดเก็บ

(2) เงินสมทบที่จัดเก็บไม่ควรเกิน 1,500 บาทต่อปี

(3) เงินสมทบกรณีประกันสุขภาพไม่ควรเกินร้อยละ 3

(4) ไม่ต้องการใช้บัตรทอง เนื่องจากส่งเงินสมทบมานาน

3. ประเด็นที่ 3: การปรับปรุงสูตรค่าจ้างเฉลี่ยเพื่อใช้ในการคำนวณเงินบำนาญ เพื่อสร้างความเป็นธรรมให้แก่ผู้ประกันตนที่มีลักษณะค่าจ้างแตกต่างกัน และช่วยให้ผู้ประกันตนส่วนมากได้รับบำนาญเพิ่มขึ้น มีการปรับค่าจ้างเฉลี่ยในการคำนวณบำนาญชราภาพจาก 60 เดือนสุดท้าย เป็นตลอดอายุการทำงานและปรับค่าจ้างที่ได้รับแต่ละปีให้เป็นมูลค่าปัจจุบัน จะทำให้ค่าจ้างในอดีตมีมูลค่าใกล้เคียงกับปัจจุบันยิ่งขึ้น มีความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

(1) เหมาะสมและเป็นธรรม

(2) ไม่เห็นด้วยกับการปรับรูปแบบการคำนวณเงินบำนาญชราภาพ เนื่องจากผู้ประกันตนไม่ได้รับเงินเดือน 15,000 บาท ทุกคน

(3) ควรนำฐานค่าจ้างทั้งหมดมาคำนวณ เนื่องจากเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 39 จะทำให้ได้รับเงินบำนาญน้อย และมีความประสงค์ขอเพิ่มเพื่อให้ได้รับบำนาญเพียงพอสำหรับใช้จ่ายในบั้นปลายชีวิต

ทั้งนี้ ผู้เข้าร่วมประชุมมีข้อสังเกต และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

1. การปฏิรูประบบบำนาญ

(1) ควรให้ผู้ประกันตนเลือกรูปแบบที่เหมาะสมกับชีวิตของแต่ละคน หรืออาจมีการออมเพิ่ม

(2) ควรพิจารณาปรับเงินบำนาญให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจ หรือมูลค่าเงินเฟ้อ

(3) การปรับสูตรคำนวณเงินบำนาญ ให้ใช้ฐานค่าจ้าง 5 ปีสุดท้าย โดยนำค่าจ้างสูงสุดมาใช้เป็นฐานในการคำนวณ และไม่นำค่าจ้างของมาตรา 39 มาคำนวณ

(4) การขยายอายุรับบำนาญ ควรพิจารณาในเรื่องของระยะเวลาเช่นเดียวกับข้าราชการที่ทำงานมากกว่า 25 ปี ให้มีสิทธิได้รับบำนาญ โดยไม่กำหนดอายุของผู้ประกันตน

(5) อายุการเกิดสิทธิรับบำนาญ ทั้ง 4 แนวทางมีทั้งข้อดี ข้อเสีย ควรให้ผู้ประกันตนเป็นผู้เลือกเอง อายุการเกิดสิทธิที่อายุ 55 ปี เหมาะสมแล้ว และต้องการเงินก้อนส่วนหนึ่งไปประกอบอาชีพ เนื่องจากบางคนยังสามารถทำงานได้

(6) การขยายอายุเกิดสิทธิจากอายุ 50 ปี เป็นอายุ 60 ปี ทำให้มีการออมมากขึ้น และได้รับเงินมากขึ้น สอดคล้องกับอายุเกษียณของข้าราชการ ควรให้ผู้ประกันตนเลือกได้ว่าจะเกษียณที่อายุ 55 ปี หรืออายุ 60 ปี ซึ่งการออมของภาคประชาชน มีส่วนช่วยรัฐบาลในอนาคต

(7) ควรเปิดโอกาสให้ผู้ประกันตนออมได้มากขึ้นเหมือนสหกรณ์ออมทรัพย์ ซึ่งรัฐบาลควรสนับสนุนในเรื่องของผลตอบแทนอาจจะร้อยละ 1 และนายจ้างสมทบอีกร้อยละ 1

(8) ผู้ประกันตนอาจมีความจำเป็นต้องใช้เงิน อาจเปิดโอกาสให้ผู้ประกันตนกู้เงินประมาณร้อยละ 80 ของเงินบำนาญที่ตนเองมีสิทธิ โดยมีการคิดดอกเบี้ยประมาณร้อยละ 3

(9) คนที่อยู่ใน Gen Y และ Gen X มีความคิดต่างกัน คนที่อยู่ใน Gen X ให้ความสำคัญที่อายุ 55 ปีตามเดิม แต่คน Gen Y อาจให้เป็นทางเลือก สำหรับการปรับฐานค่าจ้างในการคำนวณฐานบำนาญ Gen X ให้ใช้ค่าจ้างเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย Gen Y ให้นำเงินทั้งหมดมาคำนวณ กรณีรับบำนาญและประสงค์จะใช้สิทธิประกันสุขภาพให้สมัครเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 39

## 2. เงินสมทบ

- (1) ควรปรับฐานค่าจ้างให้สูงขึ้น เพื่อให้มีเงินออมมากขึ้น
- (2) ควรเพิ่มอัตราเงินสมทบจากร้อยละ 5 เป็นร้อยละ 6 - 7

## 3. สิทธิประโยชน์

ควรโอนการบริการทางการแพทย์ไปรวมกับสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) เพื่อไม่ให้เกิดความเหลื่อมล้ำ

## สรุปผลที่ได้จากแบบสอบถาม (เฉพาะผู้ออกความเห็น)

ผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 388 คน มีผู้สนใจตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 246 คน คิดเป็นร้อยละ 63.40 ของผู้เข้าร่วมประชุม

### ข้อมูลทั่วไป

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง สถานภาพสมรส อายุระหว่าง 41 – 50 ปี วุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรี มีรายได้อยู่ระหว่าง 10,001 – 30,000 บาท และส่วนใหญ่มีสถานะเป็นลูกจ้าง (ร้อยละ 83.74) รองลงมา มีสถานะเป็นนายจ้าง (ร้อยละ 8.54)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ (เฉพาะผู้ออกความเห็น)
<b>เพศ</b>			
ชาย	52	21.14	21.31
หญิง	192	78.05	78.69
ไม่ระบุ	2	0.81	
รวม	246	100.0	100.00
<b>กลุ่มอายุ</b>			
≤ 30 ปี	45	18.29	19.15
31 – 40 ปี	62	25.21	26.38
41 – 50 ปี	71	28.86	30.21
51 ปีขึ้นไป	57	23.17	24.26
ไม่ระบุ	11	4.47	
รวม	246	100.0	100.00
<b>สถานภาพ</b>			
โสด	97	39.43	39.92
สมรส	131	53.25	53.91

รายการ	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ (เฉพาะผู้ออกความเห็น)
หย่า/หม้าย	15	6.10	6.17
ไม่ระบุ	3	1.22	
รวม	246	100.0	100.00
<b>วุฒิการศึกษา</b>			
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	2	0.81	0.82
มัธยมศึกษาตอนต้น	10	4.07	4.10
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	16	6.50	6.56
ปวส./อนุปริญญา	23	9.35	9.42
ปริญญาตรี	178	72.36	72.95
สูงกว่าปริญญาตรี	15	6.10	6.15
ไม่ระบุ	2	0.81	
รวม	246	100.0	100.00
<b>สถานะ</b>			
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	17	6.91	6.91
นายจ้างนิติบุคคล	13	5.29	5.29
นายจ้างบุคคลธรรมดา	8	3.25	3.25
ม.33	169	68.70	68.70
ม.39	37	15.04	15.04
อื่นๆ	2	0.81	0.81
ไม่ระบุ	-	-	-
รวม	246	100.0	100.00
<b>รายได้</b>			
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	3	1.22	1.24
5,001 – 10,000 บาท	27	10.98	11.16
10,001 – 15,000 บาท	59	23.98	24.38
15,001 – 20,000 บาท	46	18.70	19.01
20,001 – 30,000 บาท	59	23.98	24.38
มากกว่า 30,000 บาท	48	19.51	19.83
ไม่ระบุ	4	1.63	
รวม	246	100.0	100.00

### ข้อมูลด้านการเกษียณอายุและบำนาญ

**ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่วางแผนเกษียณเมื่ออายุ 60 ปี มากที่สุด** คิดเป็นร้อยละ 57.99 รองลงมาคืออายุ 55 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.24

วางแผนเกษียณอายุเมื่อ	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ (เฉพาะผู้ออกความเห็น)
50 ปี	7	2.84	3.20
55 ปี	75	30.49	34.24
60 ปี	127	51.63	57.99
65 ปี	7	2.84	3.20
อื่นๆ	3	1.22	1.37
ไม่ระบุ	23	10.98	
รวม	246	100.00	100.00

**ผู้เข้าร่วมประชุมวางแผนรายได้หลังเกษียณจากบำเหน็จบำนาญจากกองทุนประกันสังคมมากที่สุด** รองลงมาคือ การออมและลงทุนส่วนตัว บำเหน็จจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ รายได้จากครอบครัว เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และการทำงานหลังเกษียณ ตามลำดับ

วางแผนรายได้หลังเกษียณ	ค่าเฉลี่ย
เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	3.57
บำเหน็จจากกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	3.79
บำเหน็จบำนาญจากกองทุนประกันสังคม	4.21
การออมและลงทุนส่วนตัว	4.03
รายได้จากครอบครัว	3.58
ทำงานหลังเกษียณ	3.31
อื่น ๆ	1.29

#### ความเห็นเพิ่มเติม

1. ประสงค์จะรับเงินบำนาญเป็นเงินก้อน
2. หากสุขภาพยังดีจะทำงานอดิเรกที่เกิดรายได้
3. ควรเพิ่มอัตราจ่ายกองทุนประกันสังคม
4. มาตรา 39 ควรได้บำนาญมากกว่า 3,000 บาท
5. ควรได้รับเงินบำนาญโดยไม่ต้องสิ้นสภาพการเป็นผู้ประกันตน

**ผู้เข้าร่วมประชุมออมเงินระยะยาวเพิ่มเติมนอกจากประกันสังคมในลักษณะฝากธนาคารมากที่สุด** รองลงมาคือ การทำประกันชีวิต กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซื้อพันธบัตร/สลากออมสิน และการลงทุนในกองทุน RMF/LTF ตามลำดับ

ลักษณะการออมเงินเพิ่ม	ค่าเฉลี่ย
ฝากธนาคาร	3.58
ซื้อพันธบัตร/สลากออมสิน	2.77
ทำประกันชีวิต	3.29
ลงทุนในกองทุน RMF/LTF	1.92
กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	2.87
อื่น ๆ	0.11

ความเห็นเพิ่มเติม

1. ผลตอบแทนดี ความเสี่ยงน้อย
2. เงินบำนาญชราภาพน้อย ไม่เพียงพอ

**ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 74.46) มีเงินออมสำหรับใช้ในยามเกษียณไม่เพียงพอ**

มีเงินออม	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ (เฉพาะผู้ออกความเห็น)
เพียงพอ	59	23.98	25.54
ไม่เพียงพอ	172	69.92	74.46
ไม่ระบุ	15	6.10	
รวม	246	100.0	100.00

ผู้ที่มีเงินออมเพียงพอ มีความเห็นว่า

1. เก็บออมตั้งแต่อายุน้อย
2. ทำกรรมธรรมะไว้หลายแห่ง
3. มีการวางแผนเงินออมมาก่อน
4. มีการออมและลงทุนส่วนตัว
5. มีรายได้จากหลายทาง

ผู้ที่มีเงินออมไม่เพียงพอ มีความเห็นว่า

1. เงินเดือนน้อย ใช้มากกว่าเก็บ
2. ไม่มีเงินพอให้ออม มีรายได้เหลือเก็บน้อย
3. มีหนี้สิน

ความเห็นเพิ่มเติม

1. ควรปรับฐานค่าจ้างเป็น 20,000 บาท
2. ควรบังคับให้ทางเอกชนเข้าร่วมโครงการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
3. ควรให้เงินบำนาญ และใช้สิทธิค่ารักษาพยาบาลต่อ
4. ขึ้นอยู่กับตัวแปรในอนาคต เช่น สุขภาพ ค่าใช้จ่าย

ผู้เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่คิดว่ารายได้หลักหลังเกษียณ/ยามชราจะมาจากการออมเงินด้วยตนเองมากที่สุด รองลงมาจากการพึ่งสวัสดิการภาครัฐ การต่ออายุการทำงาน และการพึ่งพิงลูกหลาน ตามลำดับ

แหล่งรายได้หลังเกษียณ	ค่าเฉลี่ย
พึ่งสวัสดิการภาครัฐ	3.47
ออมเงินด้วยตนเอง	4.17
พึ่งพิงลูกหลาน	2.46
ต่ออายุการทำงาน	2.98
อื่น ๆ	1.58

ความเห็นเพิ่มเติม

1. หลังเกษียณ ต้องการพักผ่อน
2. ทำธุรกิจครอบครัว/เกษตรกรรม
3. มีรายได้มาจากการทำงาน โดยไม่ต้องเป็นลูกจ้าง
4. แต่ละบุคคลมีความต้องการที่จะเกษียณด้วยอายุที่ต่างกัน
5. ควรมีกฎหมายบังคับให้มีการออมเงินอีกกองทุน

**ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 69.71) เห็นด้วยกับการขยายอายุเกิดสิทธิรับบำนาญชราภาพจากอายุ 55 ปี ออกไปเพื่อให้ผู้ประกันตนมีระยะเวลาในการออมเพิ่ม**

ความเห็น	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ (เฉพาะผู้ออกความเห็น)
เห็นด้วย	168	68.29	69.71
ไม่เห็นด้วย	73	29.68	30.29
ไม่ระบุ	5	2.03	
รวม	246	100.00	100.00

ผู้ที่เห็นด้วย มีความเห็นว่า

1. มีหลักประกันรายได้
2. มีการเงินออมมากขึ้น
3. สำหรับคนทำงานควรมีการขยายอายุเกิดสิทธิ
4. เพิ่มระยะเวลาการออม
5. มีเงินหลังเกษียณเพิ่มขึ้น

ผู้ที่ไม่เห็นด้วย มีความเห็นว่า

1. ผู้ประกันตนบางคนสุขภาพไม่ดี ร่างกายไม่สามารถทำงานต่อได้
2. อายุ 55 - 60 ปี ควรเป็นวัยที่พักผ่อน
3. ใช้สิทธิแบบเดิม

4. ระยะเวลาที่ขยายอายุเกิดสิทธินานไป และมีความต้องการใช้เงินก้อน
5. เมื่อเกษียณอายุที่ 55 ปี ควรรับบำนาญเงินบำนาญที่อายุ 55 ปี

ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 55.63) เห็นว่าอายุที่เกิดสิทธิรับบำนาญชราภาพควรเป็นอายุ 60 ปี และส่วนใหญ่ (ร้อยละ 56.52) เห็นว่าอายุเกิดสิทธิในอีก 10 ปีข้างหน้าควรเป็นอายุ 60 ปี

อายุที่เกิดสิทธิ (ปัจจุบัน)	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ (เฉพาะผู้ออกความเห็น)
50	9	3.66	5.62
55	48	19.51	30.00
60	89	36.18	55.63
65	-	-	-
อื่นๆ	14	5.69	8.75
ไม่ระบุ	86	34.96	
รวม	246	100.00	100.00

อายุที่เกิดสิทธิ (อีก 10 ปี)	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ (เฉพาะผู้ออกความเห็น)
50	10	4.07	7.25
55	15	6.10	10.87
60	78	31.71	56.52
65	19	7.72	13.77
อื่นๆ	16	6.50	11.59
ไม่ระบุ	108	43.90	
รวม	246	100.00	100.00

ทั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 75.00) เห็นว่าควรขยายอายุรับบำนาญชราภาพด้วยวิธีการสมัครใจมากกว่าการใช้วิธีบังคับ

วิธี	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ (เฉพาะผู้ออกความเห็น)
สมัครใจ	132	53.66	75.00
บังคับ	44	17.89	25.00
ไม่ระบุ	70	28.45	
รวม	246	100.00	100.00

#### ความเห็นเพิ่มเติม

1. บางคนสุขภาพไม่ดี อาจเสียชีวิตก่อนอายุ 60 ปี
2. ควรให้ผู้ประกันตนเลือกตามวัตถุประสงค์ของตนเอง
3. ให้ผู้ประกันตนเลือกเอง



4. ขยายฐานค่าจ้างเพื่อจะได้รับสิทธิประโยชน์เพิ่มมากขึ้น
5. สามารถเลือกเกษียณได้ตั้งแต่อายุ 55 - 60 ปี

แนวทางการขยายอายุการเกิดสิทธิรับบำนาญชราภาพ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการขยายอายุการเกิดสิทธิรับบำนาญชราภาพ (ร้อยละ 70.27) โดยส่วนใหญ่เห็นด้วยกับแนวทางที่ 4 ขยายอายุรับบำนาญขั้นต่ำเฉพาะผู้ประกันตนใหม่ สำหรับผู้ประกันตนเดิมสามารถเลือกรับสิทธิประโยชน์บำนาญไปส่วนหนึ่งก่อนครบอายุรับบำนาญ แต่เมื่อครบอายุเกิดสิทธิรับบำนาญจะได้รับบำนาญในจำนวนที่ลดลง (ร้อยละ 28.38) รองลงมาเห็นด้วยกับ แนวทางที่ 3 ควรขยายอายุการเกิดสิทธิรับบำนาญชราภาพตามหลักสากล และสามารถเลือกรับสิทธิประโยชน์บำนาญไปส่วนหนึ่งก่อนครบอายุรับบำนาญ เมื่อครบอายุเกิดสิทธิรับบำนาญจะได้รับบำนาญในจำนวนที่ลดลง (ร้อยละ 22.97) และแนวทางที่ 2 คือ ควรดำเนินการขยายอายุรับบำนาญชราภาพตามหลักสากล รับบำนาญชดเชย หากไม่สามารถทำงานจนถึงอายุรับบำนาญได้ (ร้อยละ 18.92)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่เห็นด้วยกับการขยายอายุการเกิดสิทธิรับบำนาญชราภาพคือ เลือกแนวทางที่ 1 คงอายุเกิดสิทธิรับบำนาญชราภาพไว้ที่อายุ 55 ปี เงื่อนไขและเงินบำนาญแบบเดิมอยู่ที่ร้อยละ 25.68

แนวทางที่เลือก	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ (เฉพาะผู้ออกความเห็น)
แนวทางที่ 1	57	23.17	25.68
แนวทางที่ 2	42	17.07	18.92
แนวทางที่ 3	51	20.73	22.97
แนวทางที่ 4	63	25.61	28.38
อื่นๆ	9	3.66	4.05
ไม่ระบุ	24	9.76	
รวม	246	100.00	100.00

ผู้ที่เลือกแนวทางที่ 1 (ไม่เห็นด้วยกับการขยายอายุการเกิดสิทธิรับบำนาญชราภาพ) มีความเห็นว่า

1. แนวทางเดิมดีที่สุด
2. สามารถทำงานได้ต่อเนื่อง
3. บางคนสุขภาพไม่แข็งแรง
4. เกษียณเร็ว สุขภาพดี ทำอะไรที่เป็นประโยชน์ได้
5. สอดคล้องระเบียบบริษัทฯ และเลือกรับบำนาญหรือบำนาญได้

ผู้ที่เลือกแนวทางที่ 2 มีความเห็นว่า

1. บางคนทำงานไม่ได้ จำเป็นต้องใช้เงิน
2. ไปทำงานส่วนตัวก่อนถึงอายุเกิดสิทธิได้
3. มีเงินออมสูงขึ้น
4. มีค่าใช้จ่าย ต้องมีรายได้
5. ได้เงินบำนาญจำนวนมาก

ผู้ที่เลือกแนวทางที่ 3 มีความเห็นว่า

1. บางท่านมีความจำเป็นไม่เหมือนกัน
2. เลือกบำเหน็จไปลงทุนส่วนหนึ่ง ที่เหลือเป็นบำนาญ
3. เหมาะกับสภาพเศรษฐกิจ
4. ใช้ได้ทั้งบำเหน็จและบำนาญ
5. สามารถนำเงินไปใช้ได้ก่อน

ผู้ที่เลือกแนวทางที่ 4 มีความเห็นว่า

1. ประกันสุขภาพได้ต่อเนื่อง และเลือกรับบำนาญโดยสมัครใจ
2. อาจจะไม่ม้งานทำ
3. นำเงินมาใช้ก่อน และประกอบธุรกิจให้มีดอกเบียได้
4. เป็นตัวเลือกเมื่อมีเหตุฉุกเฉิน
5. ไม่กระทบผู้ประกันตน

ผู้ที่เลือกแนวทางอื่น ๆ มีความเห็นว่า

1. เลือกบำเหน็จหรือบำนาญได้ตามความต้องการ
2. ควรนำอัตราค่าจ้างสูงสุด 5 เดือน ของมาตรา 33 เป็นฐานคำนวณ
3. ควรให้ผู้ประกันตนมีสิทธิเลือกรับบำเหน็จหรือบำนาญ
4. เลือกรับบำเหน็จหรือบำนาญได้ ใช้ฐานคำนวณเฉพาะมาตรา 33
5. สามารถออกแบบ/เลือกแนวทางเองได้

**ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 90.00) เห็นด้วยกับการที่ผู้รับบำนาญสามารถเลือกรับการประกันสุขภาพต่อเนื่องหลังออกจากการเป็นผู้ประกันตนได้ โดยยอมให้สำนักงานประกันสังคมหักบำนาญส่วนหนึ่งเป็นเบี้ยประกันสุขภาพ**

ความเห็น	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ (เฉพาะผู้ออกความเห็น)
เห็นด้วย	207	84.15	90.00
ไม่เห็นด้วย	23	9.35	10.00
ไม่ระบุ	16	6.50	
รวม	246	100.00	100.00

ผู้ที่เห็นด้วย มีความเห็นว่า

1. หลังเกษียณควรให้สิทธิการใช้บริการทางการแพทย์
2. สามารถรักษาพยาบาลด้วยเงินตนเอง ไม่เป็นภาระของผู้อื่น
3. จะได้รับสิทธิการรักษา
4. ผู้สูงอายุมีปัญหาสุขภาพค่อนข้างมาก
5. มีหลักประกันสุขภาพรักษาต่อเนื่อง

ผู้ที่ไม่เห็นด้วย มีความเห็นว่า

1. ควรให้ผู้ประกันตนมีสิทธิเลือก
2. ควรให้ผู้ประกันตนเลือก และไม่เห็นด้วยกับการหักเบี้ยประกัน
3. มีสิทธิได้รับประสุขภาพอยู่แล้ว
4. ควรมีกองทุนสำหรับผู้รับบำนาญโดยไม่ต้องหักเงิน

5. สิทธิการรักษาไม่ต่างจากบัตรทองและต้องการรับเงินบำนาญแบบเต็มจำนวน ควรปรับปรุงการรักษาให้ดีกว่าบัตรทอง

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 79.19) เห็นด้วยกับการปรับสูตรการคำนวณบำนาญจากค่าจ้างเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย เป็นการคำนวณจากค่าจ้างเฉลี่ยตลอดอายุการทำงาน โดยปรับมูลค่าของค่าจ้างแต่ละปีให้เป็นมูลค่าปัจจุบันก่อนนำมาเฉลี่ย

ความเห็น	จำนวน	ร้อยละ	ร้อยละ (เฉพาะผู้ออกความเห็น)
เห็นด้วย	175	71.14	79.19
ไม่เห็นด้วย	46	18.70	20.81
ไม่ระบุ	25	10.16	
รวม	246	100.00	100.00

ผู้ที่เห็นด้วย มีความเห็นว่า

1. เป็นผลดีกับผู้ประกันตนมาตรา 39
2. ได้รับบำนาญเพิ่มขึ้น
3. สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน

ผู้ที่ไม่เห็นด้วย มีความเห็นว่า

1. ไม่เหมาะสำหรับผู้ประกันตนที่มีค่าจ้าง 15,000 บาท
2. น้อยเกินไป
3. ควรเลือกค่าจ้างสูงสุดแล้วนำมาเฉลี่ย
4. ฐานค่าจ้างแต่ละช่วงไม่เท่ากัน
5. ฐานคำนวณค่าจ้างลดลง

ข้อเสนอแนะ

1. ส่งเงินสมทบเกิน 180 งวด ควรจะให้เลือกบำเหน็จหรือบำนาญ
2. ควรให้ผู้รับบำนาญ สมัครงวดมาตรา 39 ได้ เนื่องจากจะได้สิทธิการรักษาพยาบาล
3. ผู้ประกันตนที่ได้รับเงินบำนาญ มีหลักประกันสุขภาพได้ต่อเนื่อง
4. มีที่พักให้ผู้ประกันตนชราภาพ และมีองค์กรดูแลผู้ประกันตนชราภาพ
5. ให้คำนวณฐานค่าจ้างเฉลี่ยสูงสุดจากมาตรา 33

